

PYHÄJOKI

Pyhäjoella virtaa 2035

Pyhäjoen kuntastrategia

Strategiatyön tausta ja toteutus

Kuntalaki edellyttää, että kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti ja strategia myös raamittaa vuosittain hyväksytyä talousarviota ja –suunnitelmaa. Pyhäjoen kunnan strategisena lähtökohdana on itsehallinnon säilyttäminen ja sen edelleen vahvistaminen.

Luottamushenkilöt ovat työstäneet strategiaa valtuuston strategiatyöpajoissa (16.10. ja 12.11.2025) sekä HYTE-iltakoulussa (17.9.2025). Henkilöstötyöpajan (29.10.2025) ja sidosryhmätyöpajan (29.10.2025) lisäksi strategian päivitysmatkaan kuului avoin tulevaisuuskysely, sidosryhmähaastattelut, lasten ja nuorten osallistaminen sekä EVP-analyysi. Kunnanhallitus hyväksyi strategialuonnoksen 22.2.2026 ja kunnanvaltuusto 25.2.2026. Syksyn työskentelyjen tuloksena on päivitetty Pyhäjoen strategia uudelle valtuustokaudelle.

*Kunnanhallitus 2.2.2026
Valtuusto 25.2.2026*

Pyhäjoen toimintaympäristö

Sijainti. Pyhäjoen kunta sijoittuu Raahe–Kalajoki–talousalueelle, jonka läpi kulkee valtatie 8. Oulun lentoasema on 1,5 tunnin ja lähimmät juna-asemat alle tunnin matkan päässä. Raahen ja Kalajoen satamat sijaitsevat 30 kilometrin etäisyydellä. 45 minuutin ajomatkan päässä on 25 000 työpaikkaa.

Energiaverkko, yhteiskunnan sähköistyminen ja puhdas siirtyminen. Hyvät tuuliolosuhteet ja kunnan läpi kulkeva Fingridin kantaverkko yhdessä uuden sähköaseman kanssa ovat Pyhäjoelle sijoittuvan energiantuotannon perusta. Hanhikivenniemielle avattu uusi sähkönsiirtoyhteys mahdollistaa alueen energiantuotannon liittämisen valtakunnan verkkoon. Puhtaan siirtymän hankkeilla on Pyhäjoella erittäin hyvät sijoittumis- ja toimintaedellytykset. Viime aikoina energiantuottamisen ja siirtämisen rinnalle on noussut alueella tuotetun sähkön käyttö paikan päällä mm. datakeskus- ja sähkövarastohankkeiden muodossa. Parhaillaan suunnittelussa oleva Pyhäjoen kautta kulkeva Gasgridin vetyputkihanke laajentaa energian käyttö- ja siirtomahdollisuuksia entisestään.

Yhteiskunnan sähköistyminen ja puhdas siirtyminen yhdessä vahvan sähkö- ja liikenneverkon sekä runsaiden kiviainesvarojen kanssa luovatkin erinomaiset puitteet kuntaan sijoittuvalle yritystoiminnalle.

Luonto. Pyhäjoen kunnan vahvuus on monipuolinen luonto, johon meri ja kunnan läpi virtaava Pyhäjoki tuovat raikkaan henkäyksen. Pyhäjoella voi asua yhtä aikaa lähellä luontoa ja lähellä palveluita.

Suurhankkeet ja työpaikat. Tuulivoimarakentaminen sekä Hanhikivenniemen ja Keskikylän suurhankkeet vähentävät Pyhäjoen kunnan asukkaiden riippuvuutta naapurikuntien työpaikoista. Suurhankkeet synnyttävät paljon myös välillisiä yritystyöpaikkoja

monipuolistaen ja vahvistaen näin kunnan yrityspohjaa: yksi teollinen työpaikka luo ympärilleen 2–3 välillistä työpaikkaa.

Kunnan tärkeä tavoite on luoda työpaikkoja myös työpaikan perässä muuttajien kumppaneille ja perheenjäsenille sekä houkuttella paluumuuttajia.

Hanhikiven alueen valmius uudelle suurhankkeelle on valmiiksi rakennetun infran myötä hyvä. Strategisena tavoitteena on saada Hanhikiven alueen työntekijöistä vähintään puolet asumaan Pyhäjoen kuntaan. Tähän tavoitteeseen on valmistauduttu monipuolisella asunto- ja tonttipolitiikalla, palvelujärjestelmän kehittämisellä sekä muilla kunnan vetovoimaisuutta lisäävillä toimenpiteillä.

Asukkaat ja elinympäristön vetovoimaisuus. Pyhäjoki haluaa turvata asukkailleen sujuvan arjen ja pitää vuorovaikutteisesti huolta kaikista asukkaistaan. Tärkeä osa kattavia palveluita ovat terveelliset, turvalliset ja viihtyisät tilat. Kuntaan onkin rakennettu 2020-luvulla mm. uusi koulu, liikuntahalli, palvelukoti ja kunnantalo. Lisäksi suunnitteluvaiheessa on uusi päiväkot.

Suurhankkeet, yrittäjätystävällisyys, monipuolinen tonttitarjonta ja hyvät peruspalvelut luovat hyvän arjen edellytykset niin asukkaille kuin yrityksillekin. Pyhäjoen turvallinen ja hyvinvointia edistävä elämisen ympäristö on vetovoimaisuuden keskeinen tekijä. Paikkakunnan houkuttelevuutta tulee lisätä erityisesti 25–45-vuotiaiden perheellisten osalta, joille merkityksellistä on sujuva arki, hyvät peruspalvelut sekä lasten turvallinen ja virikkeellinen kasvuympäristö. Maksuton varhaiskasvatus ja lasten kotihoidontuki ovat konkreettisia osoituksia lapsiperheiden arvostamisesta. Asumisen turvallisuutta ja edullisuutta viestitetään Pyhäjoelle työhön tuleville ja heidän perheilleen. Väestökehityksen kääntyminen kasvuun edellyttää, että uudet asukkaat kotiutuvat ja pääsevät osaksi yhteisöä. Vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksilla ja kulttuuritarjonnalla sekä niiden kehittämisellä on kotiutumisen suuri merkitys. Pyhäjoella monipuoliset liikuntapaikat löytyvätkin läheltä ja tarjoavat hyvät ja tasapuoliset mahdollisuudet ruumiin ja sielun virkistykseen. Tärkeä osa hyvinvointia, sivistystä ja kohtaamisia on monipuolisesti ja

ammattitaidolla kuntalaisia palveleva kirjasto.

Kasvuvoimastrategia. Ketteränä, joustavana ja yrittäjätystävällisenä kuntana Pyhäjoki pystyy reagoimaan nopeasti muuttuviin tilanteisiin. Hallinnon notkeus ja palvelualltius ovatkin Pyhäjoelle tunnusomaisia piirteitä, joiden avulla kunta pystyy houkuttelemaan yrityksiä ja luomaan uusia työpaikkoja.

Maankäyttöstrategian ja maankäytön toteuttamishojelman lähtöajatuksena on kasvuvoimastrategia, jota on noudatettu vuodesta 2011 lähtien. Maankäytön toteuttamishojelma tähtää siihen, että kunnan asukasmäärä kasvaa tuhannella asukkaalla vuoteen 2050 mennessä. Tilapäiseen asumiseen varaudutaan 1000 + 1000 -ohjelmalla. Tuhannen asukkaan majoituskyky on mahdollista rakentaa Hanhikivelle ja toinen Ollinmäen yrityspuistoon.

Kunta on varautunut kasvuvoimastrategiaan kaavoittamalla runsaasti hyviä tontteja niin asumisen kuin yritystenkin tarpeisiin. Tonttivaranto on hyvä ja monipuolinen. Kunta varautuu Matinsaaren asuntoalueen infrastruktuurin rakentamiseen ja tonttien luovutukseen.

Talous. Kunnan vahva yritys-kanta on tuottanut hyvän verokertymän. Vastuullisen taloudenhoidon myötä kunnan talous on vahva, mikä mahdollistaa asukkaille kevyemmän verorasituksen.

Koulutus. Kunta panostaa paljon perusopetukseen. Tämä näkyy tuntekehyksessä ja opetusryhmien koossa sekä laatuarvioinnissa. Pyhäjoen yrittäjyytlukio on tunnettu monipuolisuudestaan ja vetovoimaisuudestaan.

Megatrendit ja Pyhäjoen tulevaisuus. Pyhäjoen uuden valtuustokauden strategian valmistelun yhteydessä on nostettu esiin tulevilla vuosikymmenellä vaikuttavat kansainväliset ja kansalliset kehityskulut ja megatrendit: 1 hiilineutraalius ja vihreä siirtyminen, 2 kiertotalous ja resurssiviisaus, 3 digitaalinen murros ja datatalous, 4 osaamisen ja työelämän muutos, 5 väestömuutos ja kaupungistuminen sekä luonnonvarojen kestävä käyttö. Pyhäjoen kunta on jo vahvasti mukana näissä megatrendeissa.

Pyhäjoen toimintaympäristöä ja sen muutoksia on arvioitu kyselyssä, valmistelutilaisuuksien keskusteluissa sekä osana työtä on laadittu elinvoima, vetovoima ja pitovoima (EVP) -indeksin kuntakohtainen analyysi.

Vahvuudet

- Turvallinen ja ihmisläheinen elämisen ympäristö
- Laadukkaat ja toimivat peruspalvelut sekä yrittäjyysslukio
- Luonnonläheisyys sekä hyvät liikunnan ja kulttuuriin harrastamisen mahdollisuudet
- Pyhäjokinen identiteetti ja yhteisöllisyys
- Kunnan maine sekä hyvä hallinto ja päätöksenteko
- Kunnan talouden vakaus
- Henkilöstön sitoutuminen ja monialainen osaaminen

Heikkoudet

- Väestön vanheneminen
- Nuorten poismuutto
- Yksityisten palvelujen ja vähittäiskaupan tarjonnan suppeus
- Keskustan yleisilme
- Joen ja meren hyödyntäminen

Mahdollisuudet

- Hanhikiven hyödyntäminen yritysten saamisessa
- Muuttoliike ja kansainvälistyminen
- Aktiivinen kansalaisyhteiskunta ja yhdessä tekeminen
- Monipuolisia palveluja tarjoava komea kirkonkylä
- Elävät kylät
- Merellisyyden hyödyntäminen ja luontomatkaillen kehittäminen
- Pysyvän asumisen ja vapaa-ajan asumisen yhdistäminen
- Maataloustuotteiden jatkojalostus ja lähihankinnat
- Joen ja meren hyödyntäminen

Uhat

- Kasvun vaatimien investointien rahoitus
- Hallitsematon muuttoliike ja siihen sopeutuminen
- Globaalit kriisit ja pandemiat
- Sote-palvelujen säilyminen kunnan alueella
- Riittämättömät panostukset matkailun edellytyksiin
- Alkutuotannon väheneminen
- Henkilöstön saatavuus

Pyhäjoen strategia

Pyhäjoen strategiassa on määritelty visio ja arvot sekä päämäärät ja tavoitteet kunnan pitkäjänteisen toiminnan ja vaikuttavan johtamisen tueksi.

VISIO

Pyhäjoella virtaa 2035

Pyhäjoki on kasvava, kansainvälinen ja kestäväällä tavalla kehittyvä kunta, joka tarjoaa turvalliset ja monipuoliset elämisen ja yrittämisen mahdollisuudet lähellä luontoa.

Visiossa Pyhäjoki tavoittelee hallittua kasvua ja kansainvälistymistä. Tämä nojaa siihen, että kunta hyödyntää mm. ydinvoimahankkeen tuomat mahdollisuudet, mutta samalla arvioi ja ennakoii kasvun mukanaan tuomia haasteita. Kasvulla tavoitellaan sitä, että uusille ja nykyisille pyhäjokisille voidaan kunnan kokoon nähden tarjota keskimääräistä parempi elämisen ja asumisen sekä yrittämisen toimintaympäristö.

Hyvän elämisen mahdollisuuksien takaamisessa Pyhäjoen kunta on vain yksi toimija kuntalaisten, yrittäjien, järjestöjen sekä muiden verkostojen rinnalla. Siten tavoitteena on, että kunta tukee ja mahdollistaa kansalaisten aktiivista toimintaa.

VISIO
on tavoitteellinen kuvaus, mitä Pyhäjoki haluaa olla vuonna 2035.

PÄÄMÄÄRÄT

Vision toteuttamisen lähtökohtana on, että Pyhäjoki on vetovoimainen, hyvinvoiva ja vastuullinen. Alle on jäsennetty kolmen päämäärän mukaiset tavoitteet, jotka on konkretisoitu seuraavalla aukeamalla.

PÄÄMÄÄRÄT
kuvaavat keskeisiä asioita, joissa onnistuminen mahdollistaa vision toteutumisen. Päämääriä on kymmenen ja ne on koottu kolmen teeman alle. Päämääriin sitoudutaan strategisella ja operatiivisella tasolla.

Vetovoimainen Pyhäjoki

Hyvinvoiva Pyhäjoki

Vastuullinen Pyhäjoki

ARVOT

Pyhäjoen organisaation toimintaa ohjaavat arvot ovat vastuullisuus, rohkeus ja avoimuus. Arvoja noudatetaan sekä kunnallisessa päätöksenteossa että henkilöstön keskuudessa.

VASTUULLINEN

1. Käytämme kunnan kaikessa toiminnassa ja taloudessa verorahoitusta vastuullisesti.
2. Varmistamme kunnan palvelutuotannon taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden.
3. Tuemme osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja luottamusta
4. Edistämme kunnan toiminnassa ja kuntayhteisössä kestävä kehitystä niin ekologisesta, sosiaalisesta ja kulttuurisesta kuin taloudellisesta näkökulmista.

ROHKEA

1. Uudistamme toimintaa vastuullisesti ja ennakkoiden, mutta rohkeasti ja luovasti.
2. Haemme ennakkoluulottomasti uusia toimintatapoja, joilla voidaan parantaa palveluita ja tuottavuutta.
3. Rohkaisemme kokeiluihin ja sallimme epäonnistumisia.
4. Tuemme kansainvälistymistä kunnassa ja kansalaisyhteiskunnassa.

AVOIN

1. Tiedotamme oikea-aikaisesti ja avoimesti viestinnän pelisääntöjen mukaisesti.
2. Teemme avointa ja rakentavaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.
3. Pidämme huolta hyvästä yhteistyöstä nykyisten ja uusien asukkaiden kanssa sekä otamme huomioon kansainvälistymisen toiminnassamme.
4. Lupaamme asiakaslähtöisiä palveluja sekä avointa ja läpinäkyvää päätöksentekoa sekä niiden arviointia.

Kunnan **ARVOT** ovat yhteinen käsitys siitä, mikä meille on tärkeää ja arvokasta. Arvoja noudatetaan kunnallisessa päätöksenteossa ja arkisessa työssä kunnan eri työyhteisöissä.

Kirjainten kuvituksissa nimeämättömien pyhäjokisten lasten teokset "Kaivinkone kaivaa aarretta", "Talo, vesiviemäri, aurinko" ja "Uida meressä ja sukeltaa, uida selälleen äidin kanssa" teossarjasta Unelmien Pyhäjoki.

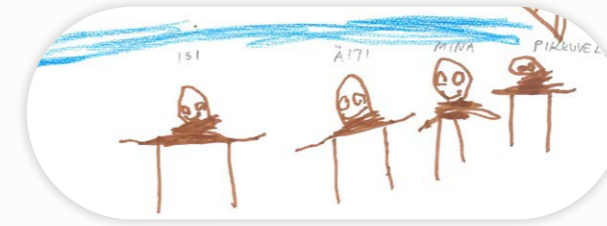
PÄÄMÄÄRIEN TAVOITTEET JA TOIMENPITEET

Vetovoimainen Pyhäjoki

- Kehitämme viihtyisää kirkonkylää ja eläviä kyliä
- Vahvistamme kunnan mainetta ja näkyvyyttä
- Edistämme houkuttelevaa matkailu- ja tapahtumatarjontaa hyödyntäen paikallisia vahvuuksia
- Vahvistamme kasvua, kansainvälistymistä ja yhteistyötä tukevaa elinkeinoympäristöä

TAVOITTEISIIN
on määritelty
olennaisimmat
KÄRKITOIMENPITEET.
Nämä kuvaavat tarkemmin
sitä, miten päämäärät
viedään käytäntöön.

Hyvinvoiva Pyhäjoki

- Järjestämme laadukkaat ja saavutettavat palvelut
- Tarjoamme lapsille ja nuorille turvallisen kasvu- ja oppimisympäristön
- Ennaltaehkäisemme eriarvoisuutta ja yksinäisyyttä
- Innostamme kuntalaisia liikkumaan ja lukemaan
- Vahvistamme osallisuutta ja yhteisöllisyyttä
- Toimimme aktiivisesti yhteistyöverkostoissa

Vastuullinen Pyhäjoki

- Pidämme talouden tasapainoisena ja vakaana
- Vahvistamme pohjan toimivalle ja yhteistyöhön perustuvalla päätöksenteolla
- Tuemme henkilöstön osaamista ja hyvinvointia
- Olemme luotettava ja vastuullinen omistaja
- Edistämme kestäväää ja vähähiilistä tulevaisuutta

Aukeaman kuvitukset Anni, Milo ja Eini (viereinen sivu); tuntematon perheenpiirtäjä (vas.) sekä Antto, Kasmir ja Aatos (oik.).

Toimeenpano ja seuranta

Strategian sisältöä arvioidaan kahdesti valtuustokaudessa ja tehdään toiminnan ja toimintaympäristön edellyttämiä muutoksia. Seurannan ja arvioinnin avulla voidaan varmistaa päätöksenteon strategisuutta sekä tavoitteisiin sitoutumista. Strategian seurannan kriteeristö muodostuu tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden toteutumisesta sekä tähän liittyvästä analysoinnista.

Strategian tavoitteet ja kärkitoimenpiteet sekä arviointikriteerit linkitetään talousarvion talouden ja toiminnan vuosittaisiin tavoitteisiin. Strategisten tavoitteiden vuosittainen toteutuminen raportoidaan valtuustolle tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa sekä lisäksi arviointikertomuksessa.

Työyhteisöissä täsmennetään kunkin yksikön vastuuta strategisten tavoitteiden ja kärkitoimenpiteiden toteuttamisessa sekä kunnan arvojen noudattamisessa. Henkilökohtaisissa kehityskeskusteluissa esihenkilön vastuulla on sopia kunkin työntekijän kanssa yksikön tavoitteiden toteuttamisesta sekä kunnan strategisten tavoitteiden edistämisestä. Rekrytointiohjeen mukaisesti rekrytoinnissa kerrotaan kunnan strategisista tavoitteista ja arvoista.

Strategian toteutumista seurataan **ARVIOINTIKRITEEREILLÄ**, joille on asetettu tavoitetasot. Jokaiselle strategiselle tavoitteelle on asetettu määrälliset ja/tai laadulliset mittarit sekä tavoitetasot. Näitä hyödynnetään kunnan talousarviossa ja tilinpäätöksessä.

Vetovoimainen	Lähtötieto	2030	2035
Väkiluvun kehitys	2 976 (2024)	3 000	3 000
Yritysten toimipaikat (alueell. yritystoimintatilasto)	388 (2024)	400	410
Työpaikkaomavaraisuus	65,7 % (2023)	90 %	100 %
EVP-indeksi (sijoitus alle 4000 asukkaan kunnissa)*	38/104	20/104	20/104
Hyvinvoiva	Lähtötieto	2030	2035
Hyte-kerroin (€/asukas)	19€	25€	30€
Sairastavuusindeksi (kansallinen terveysindeksi)	96,1 (2023)	95	95
Kuntalaisten tyytyväisyysarvio (4–10)	8,32 (2024)	8,4	8,5
Äänestysaktiivisuus kuntalaisvaaleissa	59,0 % (2025)	65 %	65 %
Vastuullinen	Lähtötieto	2030	2035
Kriisikuntamittarit	0 arvoa täyttyy (2025)	0 arvoa täyttyy	0 arvoa täyttyy
Hiilipäästöt (tonnia/asukas)	9,7 (2023)	9,6	9,5
Henkilöstön tyytyväisyys (4–10)	8,6 (2025)	8,7	8,8

STRATEGISET ARVIOINTI-KRITEERIT

Strategian seurannan tueksi on määritelty strategian keskeiset arviointikriteerit, joiden toteutumisesta seurataan ja raportoidaan valtuustolle.

*EVP-indeksissä alle 4 000 asukkaan kunnista Pyhäjoki sijoittuu toiseksi parhaaseen viidennekseen vuonna 2025. Kaikkiaan alle 4 000 asukkaan kuntia on yhteensä 104 kappaletta.

Liite

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevat kunnat (ns. kriisikuntamenettely) voimassa olevan lainsäädännön mukaan.

Kriteeri	Pyhäjoki (2024)	Kriteeri täyttyy (2024)
Kertynyt ali-/ylijäämä €/as.	8 003	Ei
Vuosikate/poistot alle 80 %	216,6	Ei
Lainat ja vuokravastuut €/as.	7 725	Ei
Tulovero-%	7,90	Ei
Laskennallinen lainanhoitokate	2,2	Ei

Konsernikriteerien täytyminen vuoden 2024 perusteella. Kriteeri täyttyy jos:

A) Kuntakonsernin taseen alijäämä vähintään -1 000 euroa ja edellisvuonna -500 euroa per asukas (ml. muut omat rahastot)

B) tai neljä tunnuslukua, joiden osalta kaikki raja-arvot täyttyvät kahtena vuonna peräkkäin:

1. Kuntakonsernin vuosikatteen (ilman harkinnanvaraista valtionosuuksien korotusta) ja sumu-poistojen suhde on alle 80 %.
2. Konsernin asukasta kohden laskettu lainakannan ja vuokravastuiden määrä ylittää maan kuntakonsernien vastaavan keskiarvon vähintään 50 %:lla.
3. Kunnan tuloveroprosentti vähintään 2,0 yksikköä korkeampi kuin maan painotettu keskiarvo.
4. Kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

VISIO

Pyhäjoella virtaa 2035

Pyhäjoki on kasvava, kansainvälinen ja kestäväällä tavalla kehittyvä kunta, joka tarjoaa turvalliset ja monipuoliset elämisen ja yrittämisen mahdollisuudet lähellä luontoa.

pyhajoki.fi